

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор Дніпропетровського
національного університету
імені Олесь Гончара
д. ф.-мат. наук, професор
член-кореспондент НАН України

Поляков М.В.

«УЗГОДЖЕНО»

проректор з науково-
педагогічної роботи
к. ф.-мат. наук, доцент

Чернецький С. О

ПРОГРАММА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ ПРИ ВСТУПІ НА
НАВЧАННЯ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 061 ЖУРНАЛІСТИКА
(МЕДІАКОМУНІКАЦІЇ)
ДЛЯ ОТРИМАННЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ

Програму обговорено і затверджено на засіданні вченої ради факультету систем і засобів масової комунікації (пр. № 4 від 25.11.2016 р.)

Голова ради факультету, проф.

Демченко В.Д.

Дніпропетровськ
2016

1. ЗАГАЛЬНЕ ПОЛОЖЕННЯ

Згідно зі стандартом вищої освіти, затвердженим Міністерством освіти і науки України, а також на основі методичних рекомендацій навчально-методичної комісії з журналістики при МОНУкrajни, до програми фахового іспиту за спеціальністю 061 Журналістика (Медіакомунікації), затвердженої рішенням Вченої ради факультету систем і засобів масової комунікації, включені питання за навчальними програмами таких дисциплін:

- Журналістикознавство (теорія журналістики, теорія твору і тексту, теорія і методика журналістської творчості, медіакритика);

- Масова комунікація та інформація (теорія масової комунікації, теорія масової інформації, комунікаційні технології).

Студент повинен знати:

- основи дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки в обсязі, що забезпечує професіоналізм та широту кругозору. Дані дисципліни включають «Історію України», «Історію української культури», «Іноземну мову», «Філософію», «Політологію»;

- основні засади дисциплін природничо-наукової підготовки, до яких входять «Екологія», «Соціологія масової комунікації», «Основи наукових досліджень».

Студент повинен уміти:

- застосовувати отримані знання для вирішення практичних та теоретичних завдань, пов'язаних із масово-інформаційною діяльністю;

- встановлювати відповідність інформації відповідно до видових характеристик;

- встановлювати відповідність інформаційної діяльності згідно з законами України;

- збирати, опрацьовувати й поширювати інформацію в межах чинного законодавства;

- визначати цільову аудиторію;
- аналізувати журналістські матеріали на відповідність професійним стандартам;
- критично мислити;
- давати експертні оцінки масовим комунікаціям сучасної України.

2. ЗМІСТИ РОЗДІЛІВ

Враховуючи ті обставини, що до магістратури за спеціальністю 061 Журналістика (Медіакомунікації) мають змогу поступати випускники бакалаврату з будь-яких напрямів, завданням фахового іспиту є перевірка наявності початкових знань та уявлень про журналістику, її місце і роль у сучасному громадсько-політичному житті, особливості видів журналістики та засобів масової комунікації, специфіку жанрів ЗМК та особливості взаємин і впливу масової комунікації на суспільну думку та окремих громадян. Ось чому до програми фахового іспиту включено основні проблеми та професійно-спрямовані питання, що вивчаються у курсі «Журналістикознавство (теорія журналістики, теорія твору і тексту, теорія і методика журналістської творчості, медіа критика)», який більш поглиблено та багатогранно буде вивчатись студентами вже у межах магістерської програми.

Включення до другого блоку запитань з курсу «Масова комунікація та інформація» покликано перевірити готовність майбутніх магістрів до роботи з інфосферою здатність майбутніх магістрів писати газетні і журнальні матеріали, сценарії для радіо і телебачення.

Таким чином фаховий іспит базується на тих первинних знаннях, що їх мають вступники, які самостійно проявляли постійний інтерес до журналістики і пробували себе в ній.

Розділ I. Журналістикознавство

У цей розділ включені питання з фахових та професійно-спрямованих журналістикознавчих дисциплін. Це перш за все матеріал курсів, в яких викладались теоретичні аспекти журналістики як громадського інститута, її місце у структурі суспільства, її різновиди, жанри, особливості техніки і технології («Основи журналістики (вступ до спеціальності, технічні засоби виробництва)», «Журналістикознавство (теорія журналістики, теорія твору і тексту, теорія і методика журналістської творчості, медіа критика)»), питання з аспектів масовокомунікаційної діяльності, особливостей створення та поширення масової інформації («Масова комунікація та інформація (теорія масової комунікації, теорія масової інформації, комунікаційні технології)»), а також питання з історії української журналістики та її сьогодення.

Метою вивчення цих дисциплін є: висвітлення питань щодо сутності, змісту, засобів, методів журналістської та масово-інформаційної діяльності в умовах транзитивного суспільства.

Предметом вивчення цих дисциплін є: сукупність засобів, методів і способів поширення інформації у певній сфері економічної та суспільної діяльності людей; особливості технік та технологій виробництва інформації як продукту масово-інформаційної діяльності; розвиток та становлення вітчизняного інформаційного простору.

Основні питання що виносяться у цей розділ:

Види і форми існування інформації в суспільстві. Журналістика у системі соціальних інститутів. Журналістика як предмет вивчення. Масово-інформаційна "природа" журналістики. Система жанрів у сучасній журналістиці. Аналітико-публіцистичні жанри в сучасній журналістиці. Етичні принципи журналістської діяльності. Ідеологічні функції журналістики. Інтерв'ю на сучасному телебаченні (жанрові різновиди). Інформаційно-публіцистичні жанри в сучасній журналістиці. Основні функції ТБ. Принципи та функції радіомовлення. Публіцистичні жанри на сучасному радіо. Публіцистичні жанри телебачення. Специфіка тележанрів.

Художньо-публіцистичні жанри в сучасній журналістиці. Законодавча база, що регламентує діяльність ЗМК на сучасному етапі в Україні. Сучасна інфраструктура ЗМІ в Україні. Тенденції розвитку української друкованої преси на сучасному етапі.

Розділ II. Масова комунікація та інформація

У цей розділ включені питання з мовознавчих та професійно-спрямованих дисциплін, які перевіряють рівень володіння студентів державною мовою, з'ясовують ступінь обізнаності у навколишньому середовищі, оцінюють обсяг активних знань з міждисциплінарних галузей (політологія, філософія, соціологія, екологія, державотворення тощо).

Метою вивчення цих дисциплін є: висвітлення питань щодо сутності, передумов та особливостей медійного середовища, особливостей функціонування інфосфери.

Основні питання що виносяться у цей розділ: Частини мови. Принципи їх виділення. Іменник. Визначення іменника як частини мови. Прикметник. Визначення прикметника як частини мови. Числівник. Визначення числівника; його значення. Займенник. Визначення займенника. Дієслово. Визначення дієслова. Синтаксична роль дієслова та його форм. Дієприкметник. Значення дієприкметника, морфологічні ознаки та синтаксична роль. Дієприслівник. Значення дієприслівника, творення і синтаксична роль. Прислівник. Визначення прислівника; розряди прислівника за значенням. Лексико-стилістичні синоніми. Антоніми. Пароніми. Основні групи фразеологізмів. Фразеологія. Фразеологізм. Ідіома. Порівняння. Прислів'я. Приказка. Крилаті вислови. Афоризм. Професійні вислови. Теорія тексту і твору. Автор. Текст. Аудиторія. Тема, ідея, композиція, фабула, конфлікт. Медіаграмотність та медіакритика. Специфіка комунікативних процесів.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ І СТРУКТУРА БІЛЕТА

Програма й порядок проведення фахових випробувань випускників бакалаврату ухвалюється Вченою радою факультету, де готуються фахівці з журналістики, на основі методичних рекомендацій Навчально-методичної комісії з журналістики при Міністерстві освіти і науки України.

Відповідно до рекомендацій науково-методичної Ради факультету (пр. № 4 від 28.11.16 р.) оцінювання тестів фахового випробування зі спеціальності 061 Журналістика (Медіакомунікації) проходить за таким порядком:

Студентові пропонуються тести, які включають у себе завдання з двох розділів. Кількість тестових питань – 45.

$$40*2 + 5*4 = 100 \text{ балів}$$

250 тестових завдань з однією правильною відповіддю

I розділ 250 завдань з однією правильною відповіддю

50 тестових завдань на встановлення відповідності

II розділ 50 завдань на встановлення відповідності

Таким чином за стовідсоткову відповідь на тестові завдання студент може отримати максимальну оцінку 100 балів.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

імені ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

фахове вступне випробування

при вступі на навчання за спеціальністю 061 Журналістика

(Медіакомунікації)

для отримання освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, ступеня магістр

ІНСТРУКЦІЯ

1. На виконання екзаменаційних завдань відведено 120 хвилин.
2. Тест складається з теоретичного або практичного питання.

Структура білету та система оцінювання

Тестова частина (100 балів)

1. *Завдання з вибором однієї правильної відповіді.*

Студентові пропонуються тести, які включають у себе завдання з I розділу і оцінюються кожен тест у 2 бали, 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надано.

Тестові завдання оцінюються у такій пропорції:

I розділ (Журналістикознавство) – 80 балів / 40 завдань.

Усього: $40 \cdot 2 = 80$ балів

2. *Завдання на встановлення відповідності.*

Студентові пропонуються тести, які включають у себе завдання з II розділу і оцінюються кожен тест у 4 бали. Тестові завдання оцінюються у 0, 1, 2, 3 або 4 бали: 1 бал за кожну правильно встановлену відповідність («логічну пару»); 0 балів, якщо не вказано жодної правильної відповідності пари або відповіді на завдання надано. Тестові завдання оцінюються у такій пропорції:

II розділ (Масова комунікація та інформація) – 20 балів / 5 завдань.

$$40*2 + 5*4 = 100 \text{ балів}$$

Зміст та тематика тестових завдань пов'язані зі змістом робочих навчальних програм з відповідних дисциплін.

Правильна відповідь на тестове питання з вибором однієї правильної відповіді оцінюється в 2 бали, завдання на встановлення відповідності оцінюється в 4 бали, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надано завдання оцінюється в 0 балів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Білоусенко П.І. та ін. Диктант на „п'ять” без правил: Домашній репетитор абітурієнта. Запоріжжя: ЗДУ, 1997.
2. Білоусенко П.І., Бойко Л.П., Денисенко Л.П. та ін. Мовний розбір на вступному іспиті: Домашній репетитор. Запоріжжя: Хортиця, 2001.
3. Газетна журналістика : Навчально-методичний посібник для спеціальності 6.030200 – Журналістика / Укл. О. В. Богуславський. Запоріжжя : ГУ «ЗІДМУ», 2003. С. 34-38.
4. Гнатюк Л.П., Бас-Кононенко О.В. Українська мова: Навч. посібник. 4-те вид., випр. і доп. К.: Знання-Прес, 2006.
5. Данильцова У.Д. Українська мова на кожен день: Довідник. К.: А.С.К., 2005.
6. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво : навчальний посібник / Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко та ін. ; за ред. В. В. Різуна. К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2010. 287 с. URL: <http://journalib.univ.kiev.ua/Books/jurfax.pdf>.

7. Зубков М.Г. Українська мова. Універсальний довідник. Х.: Видавничий дім „Школа”, 2004.
8. Іванов В. Ф. Техніка оформлення газети : Курс лекцій. К. : Т-во “Знання”, КОО, 2000. С. 21-31, 35-51, 69-93, 157-210.
9. Кірраль С.С. „Як парость виноградної лози...”: Посібник з української мови і літератури для вступників до вищих навчальних закладів. К.: Вид-во Держкомстату України, 2002.
10. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів. К.: Вища школа, 2003.
11. Массмедиа в условиях глобализации. Информационно-коммуникационная безопасность. Монография / Под ред. Василенко В.И. "Издательство ""Проспект""", 2017. – 168 с.
12. Подоляка, Н.С. Газетно-журнальне виробництво: конспект лекцій для студ. спец. 6.030301 "Журналістика", 8.18010019 "Медіа-комунікації" усіх форм навчання. Суми: СумДУ, 2015. 120 с.
13. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О.О.Потебні; Ін-т української мови. – 4-те вид., випр. й доп. К.: Наукова думка, 1993; стер. вид.: Наук. думка, 2000; 2005, 2007.
14. Ухова Л. Языковая личность в системе массмедиа. Litres, 2017.
15. Ющук І.П. Практикум з правопису української мови. К.: Освіта, 2002.